

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXV
BROJ 1214

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 28. studenoga 1986.

CIJENA
60 DIN

Uz 29. studenoga — Dan Republike

TITOVIM PUTEM RAZVIJATI SOCIJALISTIČKO SAMOUPRAVLJANJE

Svi smo dužni i odgovorni pred ovim društvom da sve osobne i zajedničke potencijale upotrijebimo u borbi za realizaciju kongresnih opredjeljenja, za ostvarivanje programa ekonomske stabilizacije, za daljnji razvoj naše Jugoslavije, a to nećemo postići bez odricanja, većeg zalaganja i odgovornog izvršavanja zadataka na radnom mjestu i mjestu gdje živimo, te uključivanjem u sve aktivnosti što ih organizira naše samoupravno socijalističko društvo

U PROTEKLOM smo razdoblju ocjenjujem, postigli dosta dobrih rezultata, ali isto tako samozadovoljstvu ne može biti mjesta. U vrijeme provođenja izbora intenzivno smo se okupljali, dogovarali, informirali i zajednički izvršavali zadatke, u pravom smislu frontovski djelovali u svakoj mjesnoj zajednici. Ta saznanja su nam dragocjena i moraju nam biti putokaz što nam je dalje raditi i koje metode i sadržaje rada prihvatiti, kako bi naša aktivnost bila kontinui-

značajna osnova u ostvarivanju i izgrađivanju političkog sistema socijalističkog samoupravljanja te ostvarivanju zadataka i ciljeva društveno-ekonomske stabilizacije.

Zelim podsjetiti, da u svim našim dokumentima, prije svega Saveza komunista, stoji da Socijalistički savez vodi računa o interesima radnih ljudi i građana, o trenutnoj situaciji, stalno sagledava i rješava interese čovjeka i društva u sadašnjoj etapi bitke za socijalizam, za život vrijedan čovjeka, za progres.

Vrijeme sadašnje od aktivista Socijalističkog saveza zahtijeva dnevno komuniciranje s ljudima, našom delegatskom bazom, zahtijeva više konkretnosti i efikasnosti u radu, zahtijeva vraćanje SSRN u maticu života.

Dužni smo pokrenuti zamašnu akciju kod svih naših radnih ljudi, građana, a posebno omladine i iskoristiti veliki ljudski potencijal u našoj općini svugdje gdje radimo i stvaramo, kako bi uistinu postao u svojoj sredini nosilac svih pravih životnih i radnih kreacija.

(Stranica 2.)

USTRAJNO NA POVIJESNOJ AVNOJSKOJ STAZI

*Z*ma nadnevaka što opstojte kao nezamjenjivi orijentiri u životu i trajanju jedne zemlje. Drugo zasjedanje Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije, koje je održano u noći između 29. i 30. studenoga 1943. godine u bosanskom gradiću Jajcu, neprijeporno je među njima. Tada je Jugoslavija preko svojih najbližnjih sinova i kćeri, predstavnika svih naroda i narodnosti ove zemlje od Triglava do Gjevgjelije, odlučila biti demokratskom i federativnom državnom zajednicom. Time je dosanjan stoljetni san naših naroda da žive zajedno i slobodno i da sami odlučuju o svojoj sudbini. A tada se ratovalo i ginulo za slobodu. »Odluke Drugog zasjedanja AVNOJ-a ispunjavale su nas snagom u borbi za izgradnju našeg oblika socijalističkog društva, sistema samoupravljanja, za pokretanje i jačanje politike nesvrstavanja kao jedino razumnog puta za izbjegavanje stravične vizije svjetske atomske katastrofe, za ljudsku i ravnopravnu suradnju sa svim narodima svijeta.« (Tito). Navodu se doista nema što dodati. Avnojevske temelje nove Jugoslavije pripada kamenima temeljcima našeg hoda naprijed i jest najjače jamstvo da se aktualne teškoće mogu (i moraju) prebroditi, jer je ova zemlja svoj smiraj i svoju sreću sazdala na onima kojih više nema. I poradi njih budimo vjerni utanačenjima Bihaća i Jajca, budimo ustrajni i čvrsti na povijesnoj avnojskoj stazi. Drugoga puta za nas nema. I sami smo ga izabrali i izborili.

Sretan ti
rođendan,

Republiko

Uz Dan Republike

Akademija
za sve

Ovogodišnja proslava Dana Republike obilježava se brojnim kulturno-zabavnim i sportskim priredbama u gradu i široj općini. Program proslave, što ga je na prijedlog Općinskog koordinacijskog odbora prihvatilo Predsjedništvo OK SSRNH Sibenik, u potpunosti se realizira, uz svestranu pomoć Općinske konferencije Socijalističkog saveza na organizacijskom planu.

Svečanosti povodom obilježavanja Dana Republike počele su već u nedjelju 23. studenoga organiziranim natjecanjima u gaganju zračnom puškom na streljanju na Vidici. U utorku 25. studenoga održan je u Domu boraca i omladine brzopotezni šahovski turnir, a u Kazaliti koncert KUD-a «Ljubica». Dramska predstava »Krik« održana je triput u srijedu 26. studenoga, te priredona izložba »Sezdeset godina Muzeja grada Sibenika« u zgradi Muzeja. U četvrtak 27. studenoga u Sportskoj dvorani »Ivo Lola Ribar« svečano su primljeni šibenski prvokolci u Savez pionira Jugoslavije, organizirana je noćna utrka kroz Sibenik, te održan koncert Dječjeg zbora »Zdravo maleni« u Kazaliti. Svečana akademija održava se u petak 28. studenoga, u kojoj će sudjelovati RKUD »Kolo«, pjevački zbor »Penzioner«, klapa »Sibenik« i Gradski komorni orkestar. U subotu 29. studenoga, uz popularnu budnicu Šibenske narodne glazbe, uspon na Orlovaču organizira PD »Kamenar«.

I na kraju, u nedjelju 30. studenoga organizirat će se velika biciklistička utrka Sibenik — Boraja — Sibenik s Poljane maršala Tita.

Osim navedenih manifestacija, mnoge će mjesne zajednice, društvene organizacije i udruženja građana u općini organizirati posebne prigodne programe.

L.J. J.

UZ 29. STUDENOGA — DAN REPUBLIKE

Titovim putem razvijati socijalističko samoupravljanje

Lepezastim djelovanjem od svake kuće i svakog čovjeka u njoj bit ćemo efikasniji, a omogućavanjem suradnje sa svima, kojima je razvoj socijalističkog samoupravnog društva u srcu, bez obzira na eventualne razlike u ideološkim pogledima, naše frontovsko djelovanje bit će djelotvornije.

Ako prihvatimo da je Socijalistički savez kanal za izražavanje političke dimenzije pluralizma političkih samoupravnih interesa, onda moramo shvatiti da se samo na pravim pitanjima mogu masovno mobilizirati ljudi i integrirati njihovi interesi.

Zabrinjavajući razmjeri neizvršavanja zakona i propisa, slabo gospodarenje društvenim sredstvima, nepoštivanja samoupravne regulative, kriminal, mito, korupcija, ostvarivanje raznih privilegija zahtijeva od SVIH NAS da se o tome povede računa. Morat ćemo redovno stavljati na dnevni red raspravu o takvim i sličnim pitanjima, a prije svega pitanje konkretne odgovornosti. Sinhroniziranim djelovanjem svih konstitutivnih dijelova SSRN-a uz skupljanje hrabrosti da pozovemo krivce pod punim imenom i prezimenom, rezultirat će uključivanjem i povjerenjem velikog broja naših radnih ljudi i građana, a posebno mladih, a naše frontovsko djelovanje dobit će na ugledu i važnosti kakvu je svojedobno imao NARODNI FRONT!

Analizirajući učinjeno u proteklom jednogodišnjem razdoblju, raspravljajući o prijedlogu programa rada za vrijeme koje je neposredno pred nama, kritički se osvrćuci na propušteno i neizvršeno, ukazujući na konkretne probleme i načine njihova rješavanja sudionici proširene sjednice Općinske konferencije SSRNH-a Sibenik trasirali su aktivnost općinske organizacije SSRNH-a.

Djelovanje u cilju pravodobnog angažiranja Socijalističkog saveza u prevladavanju političkih, ekonomskih i ostalih društvenih problema koji proizlaze iz sadašnjeg kriznog stanja, sudjelovanje u provođenju pojačanih mjera društvene samozaštite i protupožarne zaštite, organiziranje i sudjelovanje u javnoj rasravi o svim planskim dokumentima za sljedeću godinu, provođenje Zakona o mjesnim zajednicama, praćenje realizacije Srednjoročnog programa izgradnje vodoopskrbnih objekata općine od 1966. do 1990. godine, sudjelovanje u analizi postignutih rezultata prostele turističke sezone i stvaranju programa mjera i aktivnosti za iduću sezonu, unapređivanje rada društvenih organizacija i udruženja građana u frontu organiziranih socijalističkih snaga te praćenje programa rada radnih tijela Općinske konferencije glavni su zadaci naše organizacije SSRNH.

Morat ćemo se založiti za poboljšanje metode rada i potruditi se da Socijalistički savez bude masovna fronta socijalističkih snaga, snažna matica široke i raznovrsne aktivnosti, na jedinstvenoj platformi socijalističkog samoupravljanja.

Svoje ćemo aktivnosti koordinirati s organima društveno-političke zajednice i svim društveno-političkim organizacijama u želji da postignemo veće uspjeha beskompromisno koracajući putem, koji je svima nama poznat, s kojeg nema skretanja ni sada ni u budućnosti, TITOVIM PUTEVIMA razvoja našeg socijalističkog samoupravnog društva.

Našem čovjeku poručio bih da sve svoje znanje, sposobnost, revolucionarnost pokaže u borbi za rast proizvodnje, za razvoj i unapređenje samoupravljanja, za razvoj

društveno-ekonomskih odnosa i proizvodnih odnosa kao samoupravnih odnosa, protiv pasivnog odnosa, neodlučnosti ili nezainteresiranosti da se više radi i stvara, za zaštitu i ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti te normi socijalističkog morala.

Svi smo dužni i odgovorni pred ovim društvom da sve osobne i zajedničke potencijale stavimo na front revolucionarne borbe za kongresna opredjeljenja, za ostvarivanje programa ekonomske stabilizacije, za dalji razvoj naše Jugoslavije, što nećemo postići bez daljeg odricanja većeg zalaganja i odgovornog izvršavanja zadataka na radnom mjestu i mjestu gdje živimo te uključivanjem u sve aktivnosti u našem društvu. Pritom ćemo, više nego do sada, trebati cijeniti i hrabriti jedan drugoga, a rad, kao vrijednosnu kategoriju, staviti na istaknuto mjesto.

Svojim zajedničkim frontovskim djelovanjem i svakodnevnim pojedinačnim aktivnostima moramo se odlučno suprotstavljati svakom nacionalizmu, unošenju nepovjerenja među radne ljude i građane, a posebno mlade, potkopavanju odnosa u društvu, atmosferi nesigurnosti, nemoci, malodušnosti i pritisaka u rješavanju sadašnjih teškoća u društvu te omalovažavanju zakona i vrijedanju ljudi koji te zakone i politička opredjeljenja svojom revolucionarnom upornošću provode.

Obavezni smo, rame uz rame, biti aktivni sudionici pozitivnih promjena društveno-političke i ekonomske naravi u frontu organiziranih samoupravnih snaga koji ima za cilj da zajednički pridonosimo napretku i blagostanju svakog radnog čovjeka i građanina koji živi na području naše općine, regije, Republike i cijele Jugoslavije. Razumije se, to je čin povijesne odgovornosti svakog čovjeka koji želi dobro sebi i svom narodu, svojoj zemlji. Ostajanje po strani na poprištu revolucionarne borbe ne pomaže nikome pa ni društvu.

Djelovanje članova SK u Socijalističkom savezu određena je statutima ovih društveno-političkih organizacija i tu nema nepoznanica. Svakako da s praksom ne možemo biti zadovoljni. Dok jedan dio članova SK u našoj općini daje puni doprinos radu i nosiocu aktivnosti u Socijalističkom savezu, ima, nažalost, dosta članova SK koji malo ili nikako sudjeluju u djelovanju SSRN-a. Sigurno, da takva ponašanja treba kritizirati, ali energično tražiti promjenu ponašanja.

Imam osjećaj da je ta neaktivnost, uz ostalo, rezultat odnosa u ne tako daljoj prošlosti prema Socijalističkom savezu, njegovom značaju u jugoslavenskom društvu i k aktivnostima koje on vodi. Za mnoge je članove bila obaveza da sudjeluju u radu OOSK, u sindikalnoj organizaciji i samoupravnim organima gdje rade, dok se u mjestu stanovanja nisu smatrali obaveznim da se aktiviraju a nije ih se baš ni s puno energičnosti na taj propust upozoravalo.

Nedavna sjednica CK SKJ održana s temom »Djelovanje članova i organizacija SK u SSRN«, upozorila je jugoslavenske komuniste na njihovu odgovornost i obavezala ih da se organizirano uključe u masovnu i demokratsku aktivnost u SSRN i u svim dijelovima fronte kao osnove samoupravnog života.

Očito je da su neki članovi SK izgubili iz vida da moraju djelovati unutar sistema, kao dio radničke klase, radnih ljudi i naroda i mlade generacije, kao njihov nedjeljiv dio.

TEME I DILEME

Odgovornost i svijest

Idejna osposobljenost je temelj i jamstvo za svaku političku akciju, no dakako, ne ako joj se pristupa krajnje formalistički i, ukoliko su nam kriteriji osposobljenosti brojke (bilo da je riječ o broju polaznika ili pak formi i oblika idejnog obrazovanja). Kada bi se po brojkama sudilo, razina idejno-teorijske osposobljenosti bila bi vjerojatno na zavidnom stupnju. Jer, ako znamo da je samo kroz Političku školu SKH, odnosno njena odjeljenja u Sibeniku, prošlo 940 komunista u 10 generacija te da to čini gotovo 16 posto od ukupnog članstva Općinske partijske organizacije, a tome dodamo i niz drugih oblika idejnog osposobljavanja (seminari za novoprimitelne članove SK, za sekretare i članove sekretarijata, savjetovanje i tribine) nema sumnje da bismo mogli zaključiti da imamo idejno-politički osposobljeno članstvo Saveza komunista. No, tomu ipak nije tako. Činjenica da je od 260 sekretara OOSK u općini, njih 58 završilo Političku školu SKH, ali je, nažalost, činjenica i to da je na seminaru »SK u suvremenim uvjetima« koji se upravo provodi, prilikom prorade prve teme od 900 pozvanih sekretara, članova sekretarijata i predsjednika akcionih konferencija, prisustvovalo predavanjima jedva njih 500. Ovaj podatak jasno upućuje na nedostatak ili nisku razinu svijesti odgovarajućeg broja sekretara šibenskih partijskih organizacija. Svijet, istina, nije crno-bijeli pa je sasvim moguće da su neki od sekretara i opravdano izostali, ali je svoj izostanak valjalo opravdati, odnosno osigurati bar prisustvo svoga zamjenika. Konačno, za osnovnu organizaciju SK nije od značaja da li će joj odgovarajuća saznanja prenijeti sekretar ili njegov zamjenik. Problem je, kako to uostalom gotovo dnevno konstatiramo, u nedostatku odgovornosti, a nje, u pravilu, manjka tamo gdje manjka svijesti.

D. BLAŽEVIĆ

S glavne rasprave o Nacrtu GUP-a

Neprihvatljivo
vraćanje na početak

Ukoliko se prihvatiti sve ono što je rečeno na glavnoj raspravi o Nacrtu GUP-a, Sibenik bi se ponovno morao vratiti na početak i odgoditi donošenje GUP-a, što je, suglasit ćete se, nedopustivo

Glavna javna rasprava o Nacrtu Generalnog urbanističkog plana grada Sibenika u Domu JNA okupila je velik broj građana. Nažalost, umjesto da se konstruktivno i stvaralački dograđuje već ponudena smjernica razvoja grada Sibenika od strane stručnjaka Zavoda za planiranje Urbanističkog instituta Hrvatske, glavna rasprava pretočena je u negiranje go-

tovo svega što su ponudili urbanisti i planeri. Ovo je tim čudnije kada se zna da je u proceduri donošenja tog vitalnog dokumenta za budućnost grada Općinska skupština, a time i ova zajednica prihvatila Osnove GUP-a pa je u ovom času rasprava o osnovnim pravcima razvoja grada zapravo blokiranje napora da Sibenik napokon 40 godina poslije

oslobođenja dobije GUP. Ne ulazeći u kvalitetu pojedinih rješenja koje nude urbanisti, činjenica je da je u ovom času neshvatljivo zagovarati koncepcije razvoja koje su odbačene pri utvrđivanju Osnova GUP-a. Tim prije jer se time diskvalificira orijentacija Sibenika na turizam i razvoj tercijarnih djelatnosti.

U ovom času predlagачima nacrtu GUP-a preostaje vrlo težak zadatak da pokušaju pomiriti razumne prijedloge kojih je, valja reći, bilo u toku rasprave. Istodobno volje li bi odbaciti sve prijedloge koji znače vraćanje na početak i vode u anarhiju korištenja prostora.

M.Dž

Razgovaramo

Primarius dr Marija Novak,
dobitnik Plakete SUBNOR-a Jugoslavije

dr. Marija Novak

Nema padova
za ljude s motivima

Pitam je kada joj je bilo najteže.

Misli »kopaju«, po godinama ilegale u Šibeniku, Zagrebu, Bukovici... po onim trnovitim partizanskim stazama, naviru sjećanja na poginule drugove, ranjenike, na zimu, kiše, glad...

— Sve se to moglo održati, kaže. Moja je generacija znala željeti, htjeti, nadati se, vjerovati u svoje ciljeve i u sebe. Iz toga se uvijek crpila i uvijek nalazila ona dodatna energija. Eto, to nas je držalo, to nas je održalo i zato smo uspjeli. Nema, znate, posrtanja i padova za one koji imaju motive i vjere u njih.

1948. godina! Prva i najveća provjera i revolucija i vlastitih ideala.

— Da, trebalo se spustiti iz svijeta mašte na zemlju, kaže. Trebalo je lomiti neke naše iluzije. A za nas koji smo u ratu klicali Sovjetskom Savezu, Velikom Oktobru i Staljinu nije to bilo lako. Istina je surovo izlazila na vidjelo. Sjećam se, na primjer, nekih svojih drugarica i drugova koji su bili u SSSR-u. Pitam ih: Pa, dobro, vi ste sve to vidjeli, morali ste to vidjeti i osjetiti. Jest, kazali su, vidjeli smo ono što nismo htjeli vidjeti i vjerovati. Nismo htjeli iz svijeta romanlike pasti u svijet zbilje.

U MASE BEZ SEKTAŠENJA

— Imali smo jako uporište naših ljudi, komunista, skojevaca i simpatizera, u Primoštenu, ali smo znali i računali na to da je to pretežno kraj s vjernicima. Tada smo se, međutim, borili za svakoga čovjeka. Sjećam se, recimo, kako smo imali strogu direktivu da ne sektašimo, i da vjernicima, na primjer, na njihov pozdrav »Hvaljen Isus« odgovaramo »Vazda budite«.

Imali smo i zbog toga i mnogo boraca i mnogo onih koji su nam neposredno pomogli među vjernicima u Primoštenu.

žrtve, kada ne zna za kompromise, kada je čist kao suza...!»

A danas?

—Kada bi se naši pali drugovi, skojevci, digli iz zemlje i vidjeli ovaj moral, rekli bi: šta smo izašli, ajmo da opet dole.«

Šibenska gimnazijalka i skojevka zatim od 1937. godine, s jednakim žarom djeluje na zagrebačkom Medicinskom fakultetu. U prvim je redovima u mnogim studentskim akcijama, u prvomajskim svečanostima... U ožujku 1940. godine stiže najveće povjerenje — primljena je u KPJ. Slijedi progon iz Zagreba, prekid studija, hapšenje, vraćanje u Šibenik. Odmah po okupaciji zemlje, Marija Novak koristi se svojom vještinom u ilegalnom radu. U lipnju preuzima ilegalni Agitprop, u veljači 1942. seli na primoštenski teren, a potom je u Bukovici da bi svoje medicinsko znanje ponudila ranjenicima.

Mlada, tada 26. godišnja intelektualka je u prvim danima slobode član Okružnog komiteta KPJ, po Oblaslog komiteta SKOJ-a... Ci jeneci njene vrline čovjeka i revolucionar, nagovoraju je da se lati politike, ali je zov profesije jači i završava studij medicine u Zagrebu. Otvorena su joj vrata mnogih foruma po povratku u Split, ali se Marija Novak posvećuje — djeci. Godinama je u tišini šef Pedijatrijskog odjela Opće bolnice, pa, naposljetku, i njen ravnatelj.

● Hodate li sada po zemlji za koju ste se željeli toliko žrtvovati? Kratka stanka, a onda dugi isprekidani odgovor:

— Ne uvijek, ali, ipak, — da.

Pitam Mariju Novak: što su to za njene svjetonazore, značila ta odricanja, patnje, žrtve... u ratu.

— Znate sve to... ta borba, ta stradanja, te užasne slike... sve to naše žrtvovanje... sve je to dužnost čovjeka.

● Puno ste dali, a malo uzeli, otme nam se iz ustiju.

Najprije šutnja, a potom: — Kada smo po oslobođenju, sjećam se, pravili nekakvu anketu da vidimo tko je i što je dao u ratu, stigla je direktiva da prestanemo s time. Sхватila sam to tako da je nama svima bila dužnost da u ratu svak dade od sebe što može.«

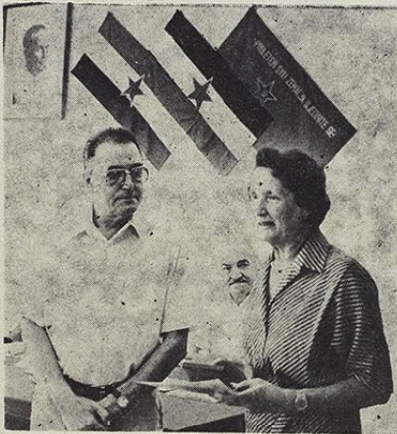
Vani je prohladna večer. Dr. Marija Novak nudi me whiskeyem i pita me da li li mi je hladno.

— Ne, odgovaram spontano, osjećajući nekavu prijatnu toplinu u sebi. Odjednom me, poput novinarskog početnika, »štignu« žmirci i pogledam u magnetofon. Traka se već odavno »stislošla«. Stiskajući na kraju ruku dr. Marije Novak padne mi na um ona misao s početka ove priče da je, zapravo, prva, jedina i prava životna funkcija biti — čovjek.

Dovidenja, dr. Marija Novak: bili ste skojevka! Danas, također.

Z. GRACIN

SKOJ JE MOJ SVJETONAZOR

Predsjednik Predsjedništva Odbora SUBNOR-a Dalmacije M. Papić uručio je dr. Mariji Novak Saveznu plaketu SUBNOR-a Jugoslavije

Čime je to Marija Novak zadužila revolucionarni pokret u Šibeniku i uopće da su je šibenski borci nominirali za visoko odličje jugoslavenske boračke organizacije? Pitanje je utoliko zanimljivije što Marija uopće nije što se kaže — šibenske gore list. Čujmo je: — »Ne, ja nisam Šibenka, ja sam Starogradanka, Hvaranka, ali se osjećam pravom Šibenkom. Tu sam provela dio djetinjstva i mladosti, stjecala odgoj, napredne ideje, formirala se kao čovjek, stekla mnoge prijatelje...«

Čovjek je funkcija!

Tako mnogi među nama nekaکو bogobojazljivo šapću i »ravna ju se«, gledajući s okusom nemoći da išta iščupaju iz mozaika vješto ispletenih i upregnutih društvenih sila što se, po nekakvom čudnom zakonu gravitacije, pokorno vrte oko te naše svetinje zvane — funkcija.

Kako naopako izvrnuti slogan! Jer, niti je čovjek funkcija, a niti je funkcija čovjek. Funkcija je, zapravo — biti čovjek, zar ne?

Eto, dakle, zašto li smo sve podzriviji i alergičniji na te svakojake funkcije što vladaju i nad stvarima, ali često i nad ljudima, zraču. U tom našem religijski pokornom pomanju funkcija ima nečeg tuđeg našem slobodarskom, ničemu podaničkom mentalitetu, nečeg lažno iskonstruiranog, dehumaniziranog, pa — rekli bismo i nastranog. Jer, u funkciji funkcije su naopako navrute društvene i ljudske vrijednosti, sile masovnih medija što ih poltronski isforsirano podupiru, pa materijalni i društveni rang, dakaко nezavisan od rada i rezultata rada već od funkcijskih ljestvica, privilegije svih vrsta, od njih primjenjivih davnim dobima do ove najnovije — iznimnih funkcionskih mirovina.

Skojevci — ljudi u stroju

Ta robovanja i te identifikacije ljudi s funkcijama stvaraju košmar u glavama, zamućuju vidike, zamagljuju čula u prepoznavanju i odabiru i vrijednosti i ljudi. I u društvu, i tu — tik uz nas.

Zar vam se nije pokatkada dogodilo da u ovoj surovoj zbilji civilizacijskog otuđenja godinama srećete ljude, stječete znance, drugujete s njima, a da, zapravo i ne znate tko su oni? Zar vam se ne događa da tek u slučajnim oazama ljudske topline spoznate u figurama, koje gmižu u ovom otuđenom ljudskom mravinjaku kraj vas, one iskonske vrline čovjeka — čestitost, istinoljubivost i ustrajnost da se bivstvuje gordo i uspravno, skromnost, dostojanstvo... jednom riječju — poštenje?

Sve su te misli navrle i vašem reporteru u glavu od trenutka stizanja poruke: »daj, napravi nam, molimo te, portret Marije Novak«, pa do slaganja misli u slova i njihovog »bacanja« na papir.

Već sam tri desetljeća u Splitu, i od mog prvog novinarskog teksta objavljenog, eto, baš u »Šibenskom listu«, mogao bih ispisati kroniku društveno-političkog događanja u »crvenom Splitu«, a — vjerovali ili ne — Mariju Novak upoznah tek sada. A dobioh nalog da napravim portret žene revolucionarke, jedne od rijetkih dalmatinskih žena dobitnica Plakete SUBNOR-a Jugoslavije. Naravno, čuo sam za Mariju Novak, ali tko je ta žena, kakav li je to revolucionaran životni put iza nje?

Greška, međutim, nije u vašem reporteru. Za sve je, zapravo, »skriva« dr. Marija Novak. Jer, naš gost, Marija Novak, je, zapravo, vjeran prototip onih ljudskih i revolucionarnih vrline što ponesoše i izvedoše revoluciju. Nadasve tiha i skromna spada među one fini, nenametljivi soj ljudi, »u stroju«, što'no se kaže, ljudi koji ne svrćaju pozornost na sebe riječima. Ono i za nju govore najriječitije — djela. Pa ni ona sama nije baš orna zboriti o njima.

— Uvijek me je Vjera Trinajstić zadirkivala: »Marija, pusti me, ne muči se, pitaj sve o sebi, ja ću Ti to bolje od Tebe opisati«, kaže.

Kapetan koji napušta i ostaje

Sjedimo u stanu doktorice Novak, na četvrtom katu u Ulici Duška Mrduljaša 26, u Splitu. S balkona se pruža lijep pogled na patinasto-crvene krovove stare gradske jezgre i na gradsku luku. Stan je skromno namješten. Na vitrini figura Marijine svekrve, rad Vaska Lipovca, na zidu umjetnička slika, dar Odjela za pedijatriju u trenutku umirovljenja. Njena je poruka: Kapetan koji napušta brod, ali ostaje. Marija je sama. Majci je upravo stota. Sve do prvih dana ove godine bile su zajedno, a potom je breme starosti otrglo majku u Dom staraca. Zamjećujemo police pune

Razgovor s povodom

DA SE NE ZABORAVI

Našeg sugovornika s povodom sigurno ne treba posebno predstavljati. To je drug Drago Živković, Zatonjanin, pred-ratni komunist i nesuđeni španjolski borac, nosilac Partizanske spomenice, ratni i mirnodopski vojnik, nikada političar kako sam kaže. No povod nam je ovaj put bio ne on sam već predstojeći Dan Republike i njegova sjećanja na nekadašnje proslave. Nakon kraćeg nećkanja zbog nenajavljenog razgovora drug nam je Drago počeo pričati koja je trajala možda jedan sat, ali je mogla trajati osjećali smo to i dva i tri, a da bude uvijek tako zanimljiva možda i zanimljivija.

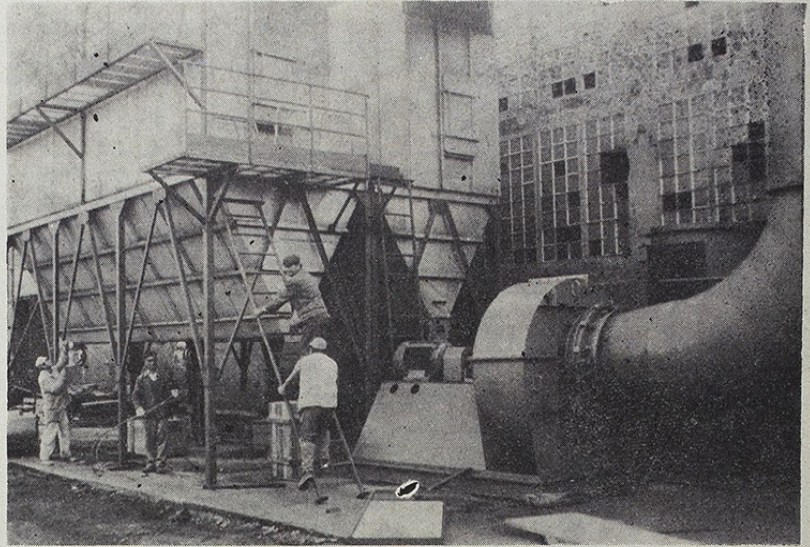
— Četrdeset i treće, baš tih novembarskih dana bio sam u Bosni; kasnije sam prešao u Dalmaciju a od 44. sam nadalje bio u službi mornarice. U njoj sam i penziju doče-

— Oni kasnij 29. novembri s obzirom na moju dužnost zatjecali su me u raznim garnizonima po našoj obali — u Splitu, Pulj, Šibeniku, na Braču, Visu, Ljudi su to doživljavali kao najistinskiji praznik — grlilo se, ljubilo, čestitalo bez obzira na godine, spol i društveni status. Nije se biralo tko će koga poljubiti baš kao što smo i u oor bi svi bili isti. — Nekoliko puta sam se trevio i u Zatonu za taj dan. Te su se proslave izuzetno spremale. Sve društveno-političke organizacije vršile bi pripreme i zajednički se dogovarale za masovnu povorku kroz selo. U toj su povorci išli svi, a ponajviše omladinci — prvo fiskulturnici sa zastavama a onda i sve ostale organizacije i društva. Redovno su se održavali govori posvećeni Danu Republike, revoluciji, a posebno se isticalo bratstvo i jedinstvo. Tako je bilo i po drugim mjestima naše komune negdje sam bio i pozivan, negdje sam ja pripremao govore. Sjećam se da sam dvaput bio u Jezerima.

— Usporedit kako se danas dočekuje i organizira ovaj naš najveći praznik s onim vremenom i onim proslavama jako je teško. U mnogim mjestima ne održavaju se više nikakve svečanosti, a kamoli kakve su nekad bile. Riječe se govori o revoluciji i borbi koja je stvorila ovu Jugoslaviju. Zaboravljaju se i drugi važniji datumi iz NOB-a. Mj imamo strahovito bogatu historiju posebno ovu noviju pa bih preporučio da joj ubuduće dademo i mjesto i prostor posebno u ovim prigodnim danima kao što je i Dan Republike na radiju i u novinama i u drugim našim sredstvima propagande da se ona nikad ne zaboravi i ne zane-mari.

JP

RO TVORNICI ELEKTRODA I FEROLEGURA

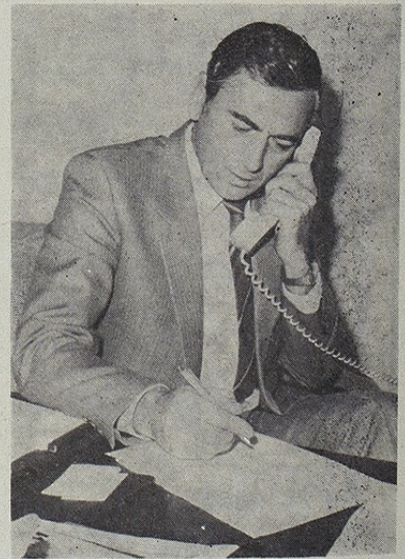
Neizvjestan završetak poslovne godine

S obzirom na trenutne uvjete privređivanja važno je da poslovna godina završi bez gubitaka ● Enormno povećanje troškova transporta, sirovina i električne energije ● Korektan odnos inozemnog partnera u opskrbi osnovne sirovine ● Do kraja godine planiran ukupni prihod od 17 milijardi dinara, dok se iduće godine planiraju novi proizvodni programi ● Elektronička obrada podataka i modernizacija jednog pogona grafitnih elektroda trenutno glavna preokupacija

Radna organizacija TEF, u kojoj je trenutno 1700 zaposlenih, ostvarila je u devet mjeseci ove godine ukupan prihod od 12 milijardi dinara. Utrošena sredstva iznosila su 7,9 milijardi, tako da je dohodak iznosio (samo) 4,1 milijardu dinara, a ostatak dohotka 430 milijuna dinara. Prosječni osobni dohodak po zaposlenom radniku iznosio je 97 tisuća dinara.

Trenutni rezultati poslovanja upozoravaju — rekao nam je glavni direktor TEF-a Filip Vukičević — da će završetak poslovne godine biti neizvjestan pa nam ne ostaje ništa drugo, nego da se trudimo da ne iskažemo gubitak. Naime, nitko trenutno nije u stanju kazati što nas čeka povoljno, a što nepovoljno, u odnosu na današnje uvjete privređivanja. Ni izvozna stimulacija, koja je utvrđena tek 1. srpnja, a povećana za 5 indeksnih poena krajem listopada, nije pridonijela uspješnijem poslovanju, uz enormno povećanje troškova transporta, sirovina i električne energije. Situacija bi bila daleko teža, da nije bilo zaista korektnog odnosa inozemnog partnera u opskrbi osnovne sirovine (manganova ruda), koji proizlazi iz dugogodišnje vrlo uspješne suradnje. Bilo je još dosta problema, u prvom redu nedostatak vlastitih sredstava i visoke kamate na kredit za pripremu izvoza (najniže 44 posto). Moram spomenuti i višak sirovina za osiguranje proizvodnje te lošu kvalitetu proizvoda u oba programa (zbog nedostatka nekih važnih sirovina) koje je trebalo u drugoj proizvodnji doraditi (ferolegure).

Do kraja godine — naglasio je Filip Vukičević — planiramo ostvariti ukupni prihod od 17 milijardi dinara, međutim zbog visoke inflacije on će iznositi preko 20 milijardi. Investicija od 23 milijuna dinara (iz programa investicijskog održavanja) upravo se realizira na montaži uređaja za otprašivanje strojeva u pogonu obrade grafitnih elektroda, čime će se postići bolji uvjeti rada. Trenutno radimo (faza traženja) na usvajanju nekih novih proizvodnih programa, dohodovno efikasnijih i akumulativnijih, prema zamisli i saznanjima naših struč-

F. Vukičević

njaka u razvojnoj službi. To je posebno važno zbog toga, što u radnoj organizaciji ima preko stotinu invalida rada, koji su trenutno raspoređeni u servis za neke sitnije poslove. Novim proizvodnim programima nekako bismo ih zaposlili, jer su trenutno balast u radnoj organizaciji. I idejni projekt za postavljanje uređaja za pročišćavanje zraka (na slici) je pri završetku pa se nadam da će se iduće godine sve definirati i iznaci sredstva za projektiranje i uređenje.

LJ. JELOVČIĆ

D. Živković

kao. Prvi poratni Dan Republike, odnosno njeno proglašenje 1945. zateklo me je u Splitu na mjestu komandanta Pomorske obalne komande. Kad smo uvečer čuli da je Jugoslavija proglašena Republikom a drug Tito izabran za njenog predsjednika nastalo je takvo spontano veselje da nema riječi koje bi to mogle opisati. Svi su slavili i voj-ska i narod sve se to izmiješalo na ulicama od najmlađih do najstarijih i nije se slavilo samo tu jednu noć nego i nekoliko narednih dana.

Sjednica Skupštine općine 3. prosinca

POVJERENJE ILI OSTAVKA

Na zajedničkoj sjednici Skupštine općine Šibenik, što je zakazana za srijedu 3. prosinca, odbornici će razmotriti informaciju predsjednika Skupštine općine Šibenik o pokrenutom prekršajnom postupku i problemima u izvršavanju njegove funkcije. Odbornici će također imenovati direktora Općinske uprave za katastar i geodetske poslove, te delegirati jednog člana Odbora »Otoka mladosti« Saveza izviđača Hrvatske. Na zajedničkoj sjednici naći će se i prijedlog rješenja o delegiranju

člana Zajedničke komisije za provođenje Društvenog dogovora o osnovama i mjerilima za određivanje osobnih dohodaka i drugih prava osobama izabranim ili imenovanim na određene funkcije. Na odvojenim sjednicama Vijeća udruženog rada, Vijeća mjesnih zajednica i Društveno-političkog vijeća raspravljat će se o raznim prijedlozima rješenja i odluka, te o brojnim zaključcima uz odgovore na odbornička pitanja. Sjednica će se održati u Domu boraca i omladine u 8 sati i 30 minuta.

reporterski posjeti

Škola bez slova

Ako ste bili uvjereni kako bez slova nema ni škole ni učenja niste bili u pravu. Ima škola i bez slova i bez početnica, a mi smo upravo ovoga tjedna bili u dvije takve škole od ukupno 24 koliko ih djeluje na području općine. Netko ih zove vrtić, netko mala škola a službeno se označavaju kao program minimuma za djecu predškolskog uzrasta. U tim se školama uči družiti, uči pjevati i radovati, uči recitirati i slikati, uči jednostavno sve ono što se treba znati prije polaska u prvi razred. U tim školama djeca ne pišu zadaće i nemaju briga, a sve što im od učila treba donese drugarica u svom automobilu.

Evo bilo je to ovako: jednog jutra po redakcijskom zadatku krenusmo i mi iz »Si-

pa i sve će biti u redu. Tu je kazetofon — ništa ne manjka. Ivan, Vlado, Marica, Nevenka,

sata svašta smo naučili — od toga koja je pjesma tužna, a koja radosna na našoj kazeti do toga koja je boja žuta i što znači masna bojica i do toga što znači živica i Domagoj. Vrijeme je prošlo dok smo pljesnuli dlanom o dlan i valjalo se pozdraviti. A da, usput smo se i slikali za uspomenu u »Šibenski list«. Pred školom nas čekaju one iste mame, a jedna mi se žalji kako je dvaput tjedno ove »male škole« pre-

Djeca iz Gračaca i Sonkovića po cijeli sat ranije dođu u »mala školu«

U velikoj, zagrijanoj i sunčanoj učionici skradinske osnovne škole začas se stvori vrtićka atmosfera — kockice, lutke, automobili

benskog lista« (mislim foto-reporter i ja) s drugaricom Zeljkom Mileta u »njenu« školu. Kako se trebalo što više uživjeti u atmosferu ja se utrpah u »Renault 4« službeno vozilo Centra za predškolski odgoj. Kažem — utrpah — jer osim Zeljke i mene u autu je bilo puno nekakvih kutija, kofera, jedan tranzistor veljki s kazetama i cijelo bogatstvo jesenskih plodova od kukuruza i ukrasnih tikvica do papirnatih krušaka i sljiva koje su visjele sa stropa i zaklanjale mi vidik. Zeljki-no je radno mjesto svakog dan u drugom mjestu. To jest, danas idemo u Skradin i Gračac, a ona će sutra u Bratiskovec i Dubravice pa onda u Čistu Veljku i Čistu Malu — ukupno 8 punktova sa 102 mala daka za jedan radni tjedan.

Tako se lijepo do Skradina nas dvije upoznamo i predosmo na tj pa je sad valjalo samo upoznat i te male dake. Nastava za njih u Skradinu održava se u novoj školi, prelijepoj skradinskoj novogradnji sa centralnim grijanjem, sunčanim učionicama i svim što s time ide. Već su sva djeca pred školom, tu je i poneka mama. Još je rano pa su mališani pomalo pospani, pa će za početak drugarica s njima zaplesati i zapjevati, načiniti dva-tri đira oko klu-

Milan gledaju me s malo »respekta« u početku, ali za samo jedan sat vremena respekt se »istopio« pa se i ja igram s njima kao i njihova drugarica — nježemo perlice, »pijemo« kavu, učimo novu recitaciju. Za ta tri školska

malo, jer je djeci prelijepo.

Sad nam valja u Gračac, s nama će do Pavasovića dvoje mališana koje drugarica vrati kući, a autobus dovede u »školu«. Malj su to daci — ima za njih mjesta na zadnjem sjedištu među »didaktikom«.

Deset je i po — nastava je završena valja pomoći drugarici da sve opet uredno složi u svoj auto i krene dalje

— Volim što je ovaj izbor pao na srijedu — priča mi usput Zeljka — da se vidi razlika u standardu i uvjetima. Ovamo u Skradinu imamo sve, u Gračacu radimo bez vode i WC-a u staroj zadržnoj zgradi. Stižemo u Gračac četrdeset minuta prije početka »nastave«, ali je većina daka već tu, ispred dućana. Trée pred svoju drugaricu i njen automobil kao da im dolazi Djed Mraz. Prvo ćemo smjestiti djecu u zagrijanu prostoriju (zaboga, studeni je) a onda ćemo mj uz kavicu pričekati i ostale te malo popričati. Opet djeca iznose iz auta ono što će im trebati za danas i nose gore na kat. Na vratima lijepo piše »Mala škola«, a moja mi sugovornica tumači kako je ovdje dobro što se tom učionicom nitko ne koristi osim njih. U njoj je stara dobra peć na drva već poprilično užarena, a doložila ju je teta Veselka, domaćica. Ona je donijela i vode sa česme dva, tri kilomet-

ra hoda odavde i to na magarcu. Upoznajem ja i tu tetu Veselku dok sprema marendu đacima. Kruh donese nastavnik Petar Dragović iz Skradina u papirnatu vreću, a teta Veselka im lijepo spre mi — koga nema u školi odnijet će mu drugovi kući. »Djeca su to platila pa da ne propadne« — kaže drugarica Veselka. Sve bi ona to štedljivije i s vatrom i s drvima kaže — »nije još toliko zima da se treba ložiti. Stabilizacija je«.

Smijemo se mi i prihvaćamo to, ali Zeljka i Petar ne vole da im je djeci hladno. Usput mj i drug Petar priča da radi u ovoj školi već 22 go dine i da putuje iz Šibenika 15. godinu. On sad ima drugi i treći razred, a u Sonkoviću su prvi i četvrti. Sve do nedav no nije u tim selima bilo potrebe za kombiniranim odjeljenjima, ali evo sad je nužnost. I dok drugarica Zeljka uči sa svojim đacima istu onu recitaciju o žutom lišću i žutoj slici, o Domagoju i živici, ja idem do prodavaonice i Jovanke Dragović. Ona je prodavačica a prekolan je i ona imala daka u maloj školi. Danas je on već u trećem razredu, ali svoju prvu drugaricu ne zaboravlja. — To je sreća i za djecu i za nas — kaže Jovanka. Ova naša djeca ništa nemaju pa je »mala škola« za njih pravi događaj. Eto, ima drugarica i jednog mladeg daka koji nije mogao prežaliti što njegov stariji brat ide a on ne, pa su i njegava primila. Crтали smo pisali, družili se sa Krešom, Eduardom, Josipom, Garijem, Ikom i ostalim pa je došlo vrijeme rastanka i ovdje. Na stolu su ostali crteži za drugu put; u automobilu su opet sve one puste kutije i koferi i tranzistor na vrhu. Valja poč — nastava je završena.

Na putu kad smo već daleko odmakli teta Veselka sa svojim magarcem i plastikama vode — valja počistiti za malim đacima koji su danas poprilično svojim bojama isprljali klupe...

J. PETRINA
(Snimio: V. Polić)

Pomoći osobama s teškoćama u razvoju

Raditi znači- biti koristan

Šibenik će prvi u Hrvatskoj dobiti radionice za zapošljavanje osoba s teškoćama u razvoju ● Primjer Slovenije govori o izrazito humanom odnosu prema takvim osobama, pa se za izgradnju radno-proizvodnih centara poklanjaju tereni i zgrade, a razvijen je i svaki drugi oblik dobrotvornih, humanitarnih priloga

Izgradnjom Centra za radno-proizvodne aktivnosti za mlade s teškoćama u razvoju, što će se graditi na Šubičevcu, bit će obuhvaćeno oko sedamdeset štićenika koji se, inače, osposobljavaju u Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine. Polovica od toga broja bit će u internatskom smještaju, a polovica bi doveli njihovi roditelji, odnosno škola, svakodnevno.

inicijativa za izgradnju spomenutog Centra postoji još od 1984. godine, a već su objavljeni i neki poslovi prije svega na prikupljanju sredstava za njegovu izgradnju. Sjećamo se koncerta koji su, u Zagrebu i Šibeniku, za tu humanu svrhu održali najpoznatiji šibenski umjetnici i zabavljači. Međutim, kako je tek mali dio potrebnoga, SIZ socijalne zaštite preuzeo inicijativu oko svih poslova vezanih za Radno-proizvodni centar, pa je, između ostaloga, u udruženi rad upućen SAS za njegovu izgradnju. Paralelno traje akcija za sakupljanje sredstava i na nivou Republike odakle će se u idućoj i dođućoj godini namiriti oko 6 starih milijardi.

A DA OPĆINA POKLONI TEREN?

Na poslovima oko izgradnje Centra za radno-proizvodne aktivnosti za mlade s teškoćama u razvoju, trenutno je na redu osiguranje terena, na Šubičevcu, iza »Poliplasta«. Lokacija je odabrana, postoje već i urbanistički uvjeti, treba još samo otkupiti teren. S tim u vezi, iskustva iz drugih naših sredina daju ideju o tome da bi se, na primjer, općina mogla pojaviti kao darovatelj toga terena. O kakvim se drugim iskustvima radi?

SIZ socijalne zaštite uputio je nedavno članove svoga Izvršnog odbora u Sloveniju, gdje se samo u dvije zadnje godine razgranala mreža od dvadeset i pet ustanova za proizvodno-radne aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju. Obišli su tri: u Celju, Mengešu i Ljubljani. U prvom slučaju, općina je za taj centar dala na raspolaganje vrlo atraktivnu zgradu i na atraktivnom mjestu, koja je u prvobitnoj namjeni bila zamišljena kao hotel A kategorije. U Mengešu, pak, poklonjen je teren a jedan roditelj djeteta s teškoćama u razvoju je osnivač ustanove. U ljubljanskom slučaju, darovatelj terena na kojem je onda društvo sagradilo najmoderniji objekt, je pojedinac, jedna žena. U našoj »sjevnoj« Republici je, očito, izuzetno istaknut taj humanitarni trenutak usmjeren za pomoć ljudima s teškoćama u razvoju. O odnosu društva uopće, rječito, u ostalom, govori i taj podatak o 25 ustanova otvorenih u dvije godine. U svima koje su posjetili Šibenčani isticana je suradnja s udruženim radom. Najveći slovenski kolektivi, »Gorenjek«, »Aero«, »Emo« itd. vrlo spremno ulaze u aranžmane s radno-proizvodnim centrima, tamošnji štićenici obavljaju za njih poslove na manjim serijama proizvoda koje se, na primjer, mogu samo ručno slagati, kompletirati, ili pakirati. U svakom slučaju, Radno-proizvodni centar u Celju na taj je način u prvoj polovici godine ostvario dobitak oko pola stare milijarde.

ŠIBENIK — PRVI U REPUBLICI

Šibenski Centar za radno-proizvodne aktivnosti za osobe s teškoćama u razvoju, bit će prvi u Hrvatskoj. Spomenutim SAS-om sa šibenskim udruženim radom osiguralo bi se oko 130 milijuna u idućem srednjoročnom razdoblju. Dio sredstava namirio bi se iz Saveza SIZ-ova socijalne zaštite, Lutrije Hrvatske, a dijelom i od investitora, Centra za odgoj i obrazovanje djece i omladine te iz ostalih izvora, zainteresiranih samoupravnih interesnih zajednica itd. Kao i drugdje u ovakvim prilikama, dobro će doći svaki samoinicijativni dobrotvorni prilog građana i organizacija.

U Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine već sad se rade neki proizvodni programi i to u suradnji s »Poliplastom« i »Antonio-plastom« iz Vodica. Prve radionice na novoj lokaciji bit će izgrađene već iduće godine, a ostatak kompleksa etapno, u sljedećem srednjoročju. Radni programi bazirat će se na jednostavnijim poslovima i radnjama koji će osobama s teškoćama u razvoju u svakom slučaju priskrbiti osjećaj korisnosti. Bez jedne takve mogućnosti, odnosno ustanove o kojoj smo govorili, nakon završetka osposobljavanja u svojoj odgojno-obrazovnoj ustanovi, do sada su bili uglavnom prepušteni sami sebi, odnosno obitelji i kući koja je za njih postajala životna tamnica.

J. GRUBAČ

Šibenska „dinastija“

Ima prigoda.
Ima prigoda i trenutaka, dakle, kad čovjek i nesvjesno počne odmjeravati snage s drugima, sa susjedima u prvom redu.

A snaga (i moć, eventualno) nisu bogznašto ako se za njih ne zna, ako drugima, susjedima u ovom slučaju, slove kao nepoznati.

Potreban je publicitet, proizlazi.

A za publicitet su opet potrebni »pravi« sadržaji i prave novine.

Šibenik je, mislim na grad poglavito, imao sve to, sve te konstitutivne elemente, dakle, i zato nema zapreka da se proglašim sam pionom i to novinskim za jedanaest mjeseci ove godine i to ne samo naspram Zadru, Splitu i ostalih susjeda, nego već... e-he, he!

Nikakvo čudo ako se zna da je »boje« Šibenika branjeno više-manje standardni sastav, s izrazito napadačko-obrambenim sklonostima. A rezerve tek, ma kakve rezerve, svačko od »rezervista« bi mogao u prvu momčad u svako doba!

Susjedj su nam prosto zavidjeli. — Odakle samo uspijevate sve to crpiti, govorili su. Kod nas je bonaca uglavnom, a kod vas — nikad ne znaš koji vjehtar puše!

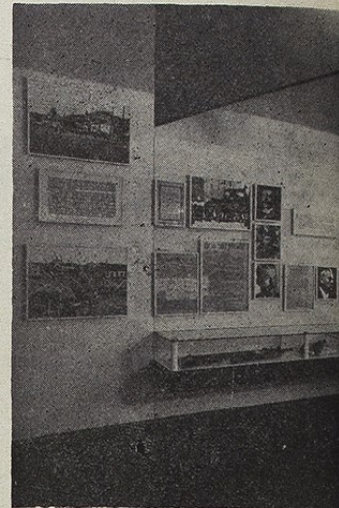
Novine su (njima hvala što nas učinile pobjednicima tj. novinskim šampionima) danjima crple »šibensku stranu« i kitile se naslovima: na krovu, pa sišao s krova, nije sin nego otac i sve u tom stilu, a jedan republički dnevnik je otišao toliko daleko da je u nastavcima, kao na tekućoj vrpci — ma, kakva »Dinastija«, nije ni šegrt — nizao vruće (i ne samo vruće) ovomjesne teme.

Bilo je toga podosta još, ali pustimo to.

Dobro je biti šampion, pa barem samo papirnati.

I ne kažem da su vjetrovi raznosmjerni i inače garant za »čistije nebo« (sjetimo se samo smoga), alj bolje je to negoli bonaca — bonaca isuviše podsjeća na baru.

Za vjetrove, umjerene da kako, i šampione, pa barem i papirnate, dakle!

60 GODINA MUZEJSKE DJE

Prostor ustano

Šibenski muzejski radnici na najbolji način obilježili 60. obljetnicu muzejske dokumentacijske grade i muzejalija o svojojmu putu šibenskog muzeja.

Prvi dio toga puta je onaj u meduratnom razdoblju u kome je inicijativom i pregalaštvom šibenčanina KRSTE STOSICA-ANDRIJASA, sabrana skromna zbirka spomeničke kulturno-povijesne grade o prošlosti Šibenika i, krajem 1925. i u toku 1926. godine, smještena u gotičku crkvicu Svi Sveti (koja se nalazi nad Gradskom vijećnicom). Tako je počeo život GRADSKOG MUZEJA »KRALJA TO MISLAVA« u Šibeniku, koji zbog nevjerojatne indolencije predratne općinske uprave prema kulturno-povijesnoj i spomeničkoj baštini Šibenika, nikada nije dobio ni najosnovnije prostorne, kadrovske i financijske uvjete za djelatnost, pa je zbog toga ostao nepristupačan za javnost. Bila je to zbirka raznovrsne grade ostavljena isključivo na ličnu i privatnu brigu entuzijastu Krsti Stošiću, koji ju je nastojao obogatiti i očuvati. On ju je krajem travnja 1940. prenio u »staru općinu« (zgrada kod crkve sv. Barbare), gdje je dočekala rat i okupaciju.

U toku trajanja talijansko-fašističke okupacije, don Krsto Stošić uspio ju je sačuvati. Kada su počeli anglo-američki napadi iz zraka u jesen 1943. i kada je postalo očito da je potrebno poduzeti hitne mjere za pohranu muzejske zbirke na sigurno mjesto, Stošić je i tada ostao bez pomoći i usamljen. Šibenski muzej dočekao je zbog toga svoj crni dan 13. prosinca 1943. Zgrada u kojoj se nalazio, dobila je direktni pogodak avionske bombe i bila dijelom razorena, a njen ostatak teško demolidiran. Za čas je uništen plod dugogodišnjeg muzejskog rada Krste Stošića: zbirka je bila uništena, a njeni ostaci opljačkani. Uskoro zatim, 25. siječnja 1944. smrt je pokosila i njenog osnivača i voditelja Krstu Stošića.

Odmah nakon oslobođenja, narodna vlast je pokrenula akciju za pronalaženje i sabiranje ostataka muzejske grade i kulturno povijesnih spomenika, povjeravajući taj

Jadrantours Doček Nove godine 1987.

ZADAR, hotel »Zagreb«

svečana večera 31. 12. 86. — ručak 1. 1. 87.	17.800
svečana večera 31. 12. 86. — ručak 2. 1. 87.	25.700
svečana večera 31. 12. 86. — ručak 3. 1. 87.	30.300

TROGIR, hotel »Medena«

svečana večera 31. 12. 86. — doručak 2. 1. 87.	27.600
svečana večera 31. 12. 86. — doručak 3. 1. 87.	33.200

SPLIT, hotel »Lav«

svečana večera 31. 12. 86. — doručak 2. 1. 87.	27.900
svečana večera 31. 12. 86. — doručak 3. 1. 87.	33.500

MAKARSKA, hotel »Meteor«

svečana večera 31. 12. 86. — ručak 3. 1. 87.	33.300
--	--------

HVAR, hotel »Amfora«

svečana večera 31. 12. 86. — doručak 2. 1. 87.	29.000
svečana večera 31. 12. 86. — doručak 3. 1. 87.	35.400

MRKONJIĆ GRAD

ručak 31. 12. 86. — ručak 2. 1. 87.	27.650
Prijevoz autobusom »Jadrantoursa«	

ZIMA 87'

MRKONJIĆ GRAD

ručak 3. 1. 87. — ručak 10. 1. 87.	49.500
Prijevoz autobusom »Jadrantoursa«	

ČSSR, Peca pod Sneškom

ručak 3. 1. 87. — doručak 10. 1. 87.	76.000
Prijevoz autobusom »Jadrantoursa«	

Rok prijave do 15. XII 1986.

TELEFONI: (059) 26860, 22939, 26060

29. studenoga - Dan Republike svojim radnim ljudima, radnim kolektivima i građanima čestitaju

Općinska konferencija
SSRN
Općinska konferencija SK
Skupština općine Šibenik
Općinski odbor Saveza
boraca NOR-a
Općinsko vijeće Saveza
sindikata

Općinska konferencija Saveza socijalističke
omladine

Općinski savez rezervnih vojnih starješina

Općinska konferencija za društvenu
aktivnost žena

Radna
organiza-
cija za
ceste
»Šibenik«
Šibenik

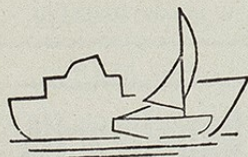

• dane rončević •

RO za metalne konstrukcije,
vinarsku opremu i završne
radove u građevinarstvu

CROATIA
ZAJEDNICA
OSIGURANJA
ŠIBENIK

RADNA
ORGANIZACIJA
»BRODOSERVIS«
ŠIBENIK

šibenka
svoj proizvodnja trgovina
ugostiteljstvo i poljoprivreda

»KAMENAR«

KOMUNALNA RADNA ORGANIZACIJA ZA PUTEVE ŠIBENIK

„Poliplast“

ŠIBENIK

radna organizacija za građevinarstvo

IZGRADNJA

59000 ŠIBENIK, BORISA KIDRIČA 30

TVORNICA
ELEKTRODA
I FEROLEGURA

ŠIBENIK

elektra
šibenik

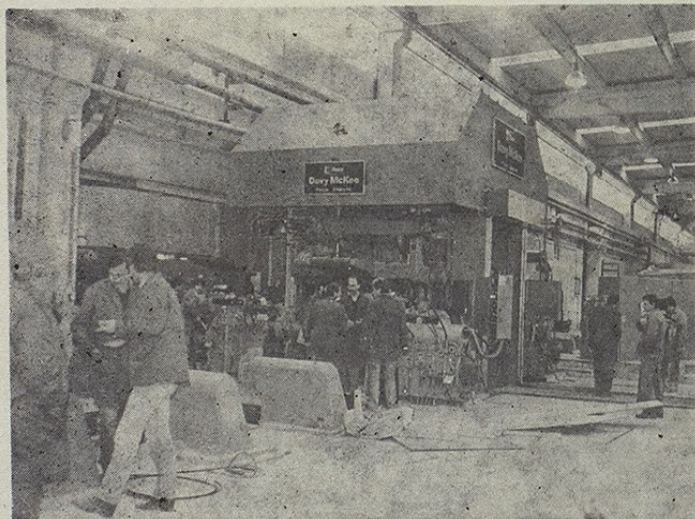

29. studenoga - Dan Republike

svim radnim ljudima, radnim kolektivima
i građanima
čestitaju

SOUR industrije aluminija
»BORIS KIDRIČ«
Šibenik

autotransport
šibenik

Komunar

Zanatsko - građevinska i uslužna radna
organizacija
ŠIBENIK

„NAPRIJED“

RO za završne radove u građevinarstvu

RO „Vodovod i kanalizacija“

ŠIBENIK

SOUR
MONTING
ZAGREB n.s.o.o.
OOUR METALURGIJA ŠIBENIK

RO »IVAN LUČIĆ -
LAVČEVIĆ« SPLIT
Radna jedinica
Šibenik

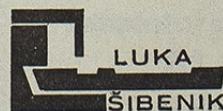

JADRANSKA BANKA

Osnovna banka Šibenik

SLOBODNA PLOVIDBA
ŠIBENIK

RADNA ORGANIZACIJA
»LUKA — ŠIBENIK«
ŠIBENIK

**RO »REVIJA«
ŠIBENIK**

Na osnovi Odluke Radničkog savjeta od 24. 11. 1986. godine, Radna organizacija »Revija«, modna konfekcija Šibenik

raspisuje

NATJEČAJ

za uspostavljanje međusobnih prava i obaveza sa studentima za školsku 1986/87. godinu

VI STUPANJ OBRAZOVANJA

1. VIDI DIZAJNER (II godina) 1 student

Kandidati moraju ispunjavati opće i posebne uvjete za upis na odgovarajući fakultet.

Prednost kod izbora imaju kandidati s boljim uspjehom u prethodnom školovanju.

Uz molbu priložiti:

1. Potvrdu fakulteta o upisu u II godinu studija
2. Liječničku svjedodžbu

Izabranom kandidatu Radna organizacija preko Zajednice usmjerenog obrazovanja općine Šibenik, osigurava kredit-stipendiju.

Molbe s potrebnim dokumentima dostaviti na adresu »REVIJA«, MODNA KONFEKCIJA ŠIBENIK — za opći sektor u roku od 15 dana od dana objave natječaja u »ŠIBENSKOM LISTU«.

**SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA HRVATSKA
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ŠIBENIK**

Broj: 1474/2—86.
Šibenik, 20. studenoga 1986.

ZBOR RADNIKA Centra za socijalni rad Šibenik, raspisuje

NATJEČAJ

za obavljanje poslova i radnih zadataka

REFERENTA ZA STARATELJSTVO na određeno vrijeme (zamjena za radnicu na porodiljskom dopustu)

1. izvršitelj

Uvjeti:

Osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa kandidat treba da ispunjava i ove uvjete:

- VSS dipl. pravnik ili dipl. socijalni radnik,
- Radno iskustvo 1 godina

Rok za podnošenje prijava je osam (8) dana od dana objave u »Šibenskom listu«.

Prijave se sa potrebnim dokumentima dostavljaju Natječajnoj komisiji Centra za socijalni rad Šibenik, Ul. P. Grubišića br. 3 Šibenik.

O rezultatima natječaja sudionici će biti obaviješteni u roku od osam (8) dana nakon izvršenog izbora.

Kinematografi

SIBENIK: talijanski film »Skandalozna Gilda« (29. XI)
francuski film »Pokvareni policajci« (30. XI)
američki film »Posljednji zmaj« (1. XII)
domaći film »Druga Žikina dinastija« (od 2. do 9. XII)

TESLA: američki film »Cotton club« (do 30. XI)
engleski film »Brazil« (od 1. do 3. XII)
američki film »Breakdance II« (od 4. do 7. XII)

20. APRILA: američki film »Žestoki obračun« (do 30. XI)
američki film »Bljedoliki jahač« (od 1. do 4. XII)
domaći film »Držanje za zrak« (od 5. do 7. XII)

Dežurna ljekarna

VAROŠ, Ulica bratstva i jedinstva 32 (do 5. XII)

Iz matičnog ureda

Rođeni

Dobili kćerku: Zoran i Glo-rija Tabula, Zvezdana Barić, Ivan i Marija Grozdanić, Dmi tar Vuković i Nada Jurin, Mate i Anita Franin-Pečarica, Joso i Radojka Ivanković, Ivan i Albina Tomić, Nikica i Senka Kartelo, Ante i Ana Lemo, Cvita Maretić, Vaso i Dragana Tomasović, Frane i Ljiljana Radnić, Rizah i Suda Husić.

Dobili sina: Tomislav Jovanović i Zorica Jovanović, Zvonko i Milica Perković, Gokjo i Anđelka Lemac, Zorislav i Senka Suša, Tomislav i Jasminka Kovač, Boško Popac i Jelena Jelić, Mira Đurić, Denis i Zvezdana Ivas.

Vjenčani

Marija Mišković i Jure Crnjak, Jadranka Fuštin i Nediljko Palinić, Dijana Vrcić i Jere Nakić, Silvana Vrančić i Mladen Knežević, Ivana Baranović i Bruno Baljkas, Laris Baturina i Radoslav Lalić, Ana Fatović i Zoran Mićunović, Jagoda Torić i Drago Skalabrin.

Umrli

Ante Labor (70), Luka Blaće (70), Manda Malenica (69), Paula Lang (70), Marija Lovrić (88).

**OS »BRATSTVO I
JEDINSTVO I
BRATIŠKOVI**

raspisuje

NATJEČAJ

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. Nastavnika kemije — biologije (puno radno vrijeme)
2. Nastavnika OTP-a (15 sati)
3. Nastavnika domaćinstva (15 sati)
4. Nastavnika prve pomoći i ONO i DŠZ (2,5 sata)

Uvjeti: Rad se udružuje na neodređeno vrijeme.

Rok natječaja 8 dana.

Molbe slati na: Osnovna škola »Bratstvo-jedinstvo« Bratiškovi, 59222 Skradin.

TUŽNO SJEĆANJE

na dragu majku, suprugu i baku

RAJNU NINIĆ

1. XII 1984.
1. XII 1986.

U mislima i srcu uvijek ćeš biti s nama.
Suprug i sin s obitelji (626)

U SJEĆANJE

Dana 28. studenoga navršavaju se tri godine otkako je prestalo kucati srce našeg dragog i plemenitog supruga, oca, djeda i svekra

**STIPE BOLANČE
pok. Dunka**

Tvoji najmiliji. (629)

IN MEMORIAM

Dana 2. 12. 1986. godine navršava se tužna i bolna godina od prerane smrti, drage supruge, majke, bake i svekrve

**ZORKE KOLOMBO
1914. — 1985.**

Vrijeme prolazi, teško je shvatiti da te više nema među nama.

Tvoja dobrota i plemenitost živjet će vječno u nama.

S tugom i ljubavlju vječno će te se sjećati suprug Kamilo, djeca Krste, Igor i Joško, unuci Zeljko, Zoran i Vitomir, nevjeste te ostala mnogobrojna rodbina. (630)

U SJEĆANJE

na voljene roditelje

**STANU
LANDEKA
1975. — 1986.**

Uspomena na vašu ljubav i plemenitost uvijek će živjeti u našim srcima.

Vaši najmiliji: Tona i Jasenka s obiteljima (631)

**MARTINA
LANDEKU
1975. — 1986.**

U SJEĆANJE

MILE ORLOVIĆ

2. XII 1982.

2. XII 1986.

S ponosom i ljubavlju čuvamo uspomenu na tebe.
Supruga Senka, kćerke Hrvojkina i Kosjenka (632)

MALI OGLASNIK

TRAŽIM stan ili garsonijeru. Javiti se na telefon 25-041 do 14 sati i poslije 20 sati. (2763)

na 81., motor 86. Javiti se na telefon 33-167 samo poslije 15 sati. (2764)

POVOLJNO PRODAJEM godinu dana star i dobro očuvan sobni namještaj. Za informacije obratiti se na telefon 32-469 od 16 do 17 sati. (2762)

PRODAJEM peč na drva. Cijena po dogovoru. Adresa Nikola Marjanović, Ispod vidilice 7, telefon 29-454. (2765)

PRODAJEM karambolirani »Renault 4«. Javiti se na telefon 25-822 od 7 do 15 sati. (2766)

»ZASTAVU specijal 750«, ne-registriranu, prodajem. Godi-

Kretanje brodova »Slobodne plovidbe«

JABLANICA — u Duluthu, BIHAĆ — u Camdenu. ŠUBICEVAC — u Beaumontu, DINARA — u Vampoi. KORNAT — na putu za Mersin, MURTER — u Port Sudanu, PROMINA — u Ho Ši Minu, ŠIBENIK — u Kolumbu, PRIMOSTEN — u Novorosiskju, DRNIŠ — na putu za Gdanjsk, KRAPANJ — u Misuratti, PRVIĆ — na putu za Aleksandriju, ROGOZNICA — na putu za La Speciju, KRKA — na putu za Zdanov, BILICE — u Konstanci, SKRADIN — na putu za New Haven, BARANJA — u Kazablanci, ZIRJE — u Čikagu, KNIN — na putu za Sangaj, VODICE — u Takoradi.

REPUBLIKA - TITO

Ako se nekad budeš pitao:
Što je to ljubav,
bratstvo,
sloga i sloboda?
Dvije riječi dat će ti
odgovor na sve to
To je Republika,
To je Tito!

Ako se isto tako budeš
pitao:

Tko je stvorio to bratstvo,
tu ljubav,
slogu i slobodu?
Zaviri u svoje srce,
u svoje radosno djetinjstvo.
Dvije riječi dat će ti
odgovor na to

To je Republika,
To je Tito!

Jasminka Friganović VIIIb
OŠ »Lepa Šarić«

Republika je najljepša

Kad bih mogla,
ja bih rekla svima
koliko ljepote
moja Republika ima.

Koliko sunca,
koliko boja!
Ljepša od svega
Republika moja.

U svome srcu
čuvam njeno lijepo ime
ponavljam ga stalno
i ponosim se njime.

Katja Gulam
OŠ »Lepa Šarić«

DOMOVINA

Domovina je majka
koja nas jutrom mije.
Domovina je pjesma
što nam srce grije.
Domovina je cvijeće
koje se jutrom budi
Sretna je dok u njoj
žive nasmijani ljudi.
Zato je moramo
čuvati, voljeti i paziti.
Da nam je nitko više
nikada
ne pokuša ponovno gaziti.

Josipa Erceg, IVa
OŠ »Mate Bujas«

Republiko, s tobom se ponosim

Republiko,
poniknuta iz pepela i
praha.
Surovo gažena,
ali nikad pregažena.
Ti si ponos moje duše
ti si najljepša riječ
moje pjesme.

Republiko,
najljepša si u mirisu
plodnih polja
u šumu mora što
obale grize
najjači slap svjetla
iz tebe zrači

Republiko,
u tebi živim,
sa tobom dišem.

Republiko,
u srcu te nosim,

Republiko,
s tobom se ponosim.

Tea Miš Va
OŠ »Simo Matavulj«

Dan topao i sunčan

Dan kad si se rodila, Re-
publiko, osvanuo je sunčan i
topao, iako je bio kraj stude-
noga. Kao da je i priroda
htjela da tvoj rođendan bu-
de što ljepši. Da veličanstve-
nost trenutka bude obasjana
svjetlošću i toplinom.

Vidim onu daleku, a opet
blišku 1945. godinu. Vidim
naš glavni grad Beograd i
zgradu Narodne skupštine. U
Skupštini su predstavnici svih
naših naroda i narodnosti.
Evo trenutka kad drug Tito,
uzbuđeno ali odlučno, prilazi
govornici. A zatim su miliju-
ni ljudi širom naše zemlje ču-
li dugo očekivane riječi: pro-
glašava se Federativna Narod-
na Republika Jugoslavija.

Narodnom veselju nije bilo
kraja. Iz milijuna grla orlo
se: »Živjela Republika!«. Ta-
ko je bilo nekada, a tako je
i danas — u našim srcima.
I u mom srcu, Republiko, u
srcu te nosim. Sretan ti ro-
đendan!

Emil Ofner IVb
OŠ »Rade Končar«

Republici na dar

Kojim imenom zvat
Ravnice plodne i krš
dragih gora,

Imenom ruže il' imenom
majke?

Kojom ljubavlju te voljeti
Za krv djedova i njihovu
hrabrost...

Prvom ljubavlju il'
zibanjem zipke?

Za tebe voljena, jedina,
najdraža

U mom srcu malom sve
ljubavi bukte,

Ljubavi velike kao tvoje
ime

REPUBLIKO!

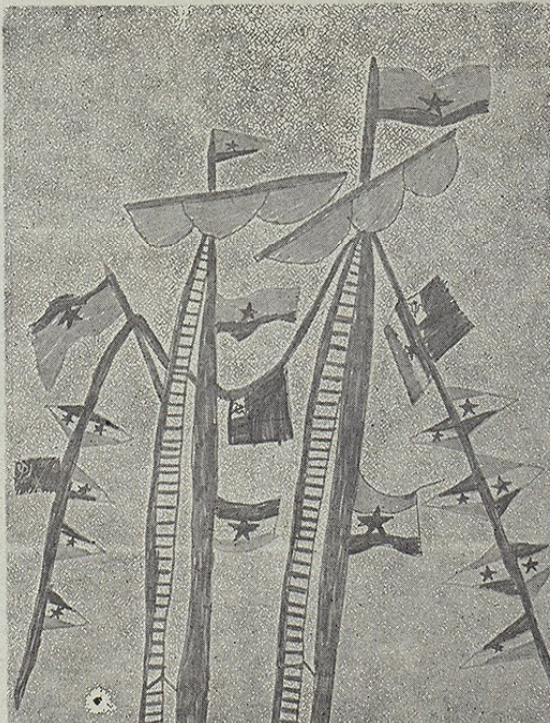
Branka Belak-
Cukrov VIa
OŠ »Maršal Tito«

Želimo živjeti u miru i slobodi

Iako si prošla kroz mnogo muka, teškoća i boli,
lijepa si i ponosna, Republiko. Lijepa poput sunca,
cvijeća, mladosti. Volim te i gdje god idem, nosim
te duboko u srcu. I svaka tvoja bol i mene boli, kad
nam krađu dio tebe kao da meni nanose neku nep-
ravdu. Ja, svi tvoji sinovi i kćeri, sva tvoja djeca,
pioniri, omladina i odrasli ustati ćemo protiv svako-
ga tko pokuša gaziti tvoju travu, rušiti tvoje kuće,
uništavati ono što volimo. Želimo živjeti s tobom u
miru i slobodi, da svakom strancu s ponosom pri-
čamo o tebi, o tvojoj krvavoj prošlosti, da svima,
cijelom svijetu kažemo koliko te volimo.

Republiko draga, ponosim se tobom i nosim te u
svom malom dječakom srcu zauvijek!

Branko Vranjković Va
OŠ »Simo Matavulj«

Općinska konferencija Saveza Društava
»Naša djeca« već tradicionalno u povodu Da-
na Republike organizira natječaj za najbolji
literarni rad o temi »Republiko, u srcu te no-
sim«. Dodjeljuje se ukupno šest nagrada po
tri u kategoriji nižih i tri u kategoriji viših ra-
zreda osnovne škole. Ovogodišnje nagradene
radove objavljujemo i mi kao poseban dar
43. godišnjici naše Republike.

Republiko, u srcu te nosim

Trebalo je četiri godine ra-
ta da bi se došlo do slobode,
a samo jedan dan da se pro-

glasj Republiko. Ta je sloboda
skupo koštala, ona je krv-
lju natapana i mnogim životi-
ma plaćena. Rasla je ponosno
i polako preko žitnih polja,
sve do plavetnila neba, bli-
stavlja i od sunca. A taj dan
1943. godine osvanuo je tiho,
a njeno proglašenje pozdrav-
ljeno je bučno i radosno od
naroda koji se za nju borio,
koji je za njom čeznuo i koji
ju je želio.

Raste otada domovina mo-
ja, da bi danas postala izvor
sreće. Ona je zemlja Tita i
zemlja svih nas. Zastava nje-
na visoko se i ponosno vije.

Danas kad sam pionirka s
ponosom mogu kazati: Repu-
bliko, u srcu te nosim!

Tina Prikaski IVb
OŠ »Rade Končar«

Lijepa je zemlja ova

Lijepa je zemlja ova
voljena srcima dobrih
ljudi
voljena srcima koja
voljeti znaju,
a ljubavi oduvijek je da
život probudi.
U krvavim zorama, iz suza
i znoja
nad mrtvim imenima što
njeno ime zovu
nikla je zemlja moja.
Sunce je prenosilo ljubav
do usijanja
stavilo je život, rad i
jutro novo
radne su ruke rasplamsale
iskru
majke su djecu učile ovo:
»Volite zemlju, volite!«
Volite je kao što ja volim
nad sivim oblacima i
ledenim kišama.
Neka ustraje ljubav naša
neka plamti sjajem
što grije srce moje
vječnog ognja
srce tvoje,
srce naše.

Ivana Celić, VIIIe
OŠ »Maršal Tito«